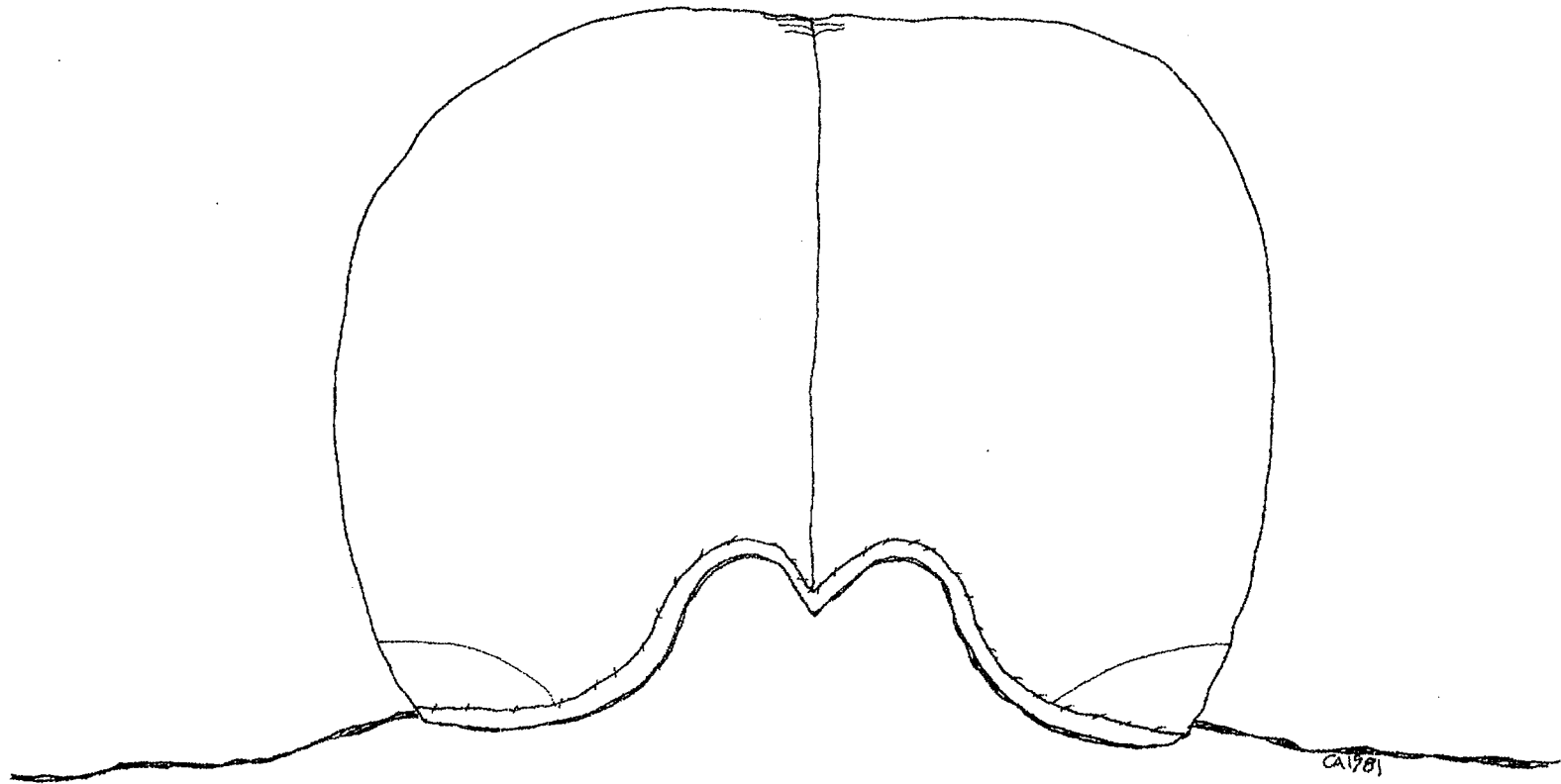

Bindmössa från Hammerdal

Utgivet av JÄMTLANDS LÄNS MUSEUM.
Östersund 1981.

På uppdrag av Dräktkommittén har arbetet utförts av Cristina Agdler.

Heimbygdas Dräktkommitté består av Ungdomsringen, Jämtslöjd, Jämtlands läns museum och länshemslöjds-konsulenten.

Dräktkommittén verkar för att sprida kunskap om folkligt dräktskick i Jämtlands län samt vill inspirera till ett fördjupat intresse för folkdräktens karaktär och vad den kan berätta om människornas levnadsvillkor i länet förr.

En viktig del i kommitténs arbete är att ta fram mönster och sömnadsbeskrivningar till historiskt väl underbyggda dräktplagg i länet.

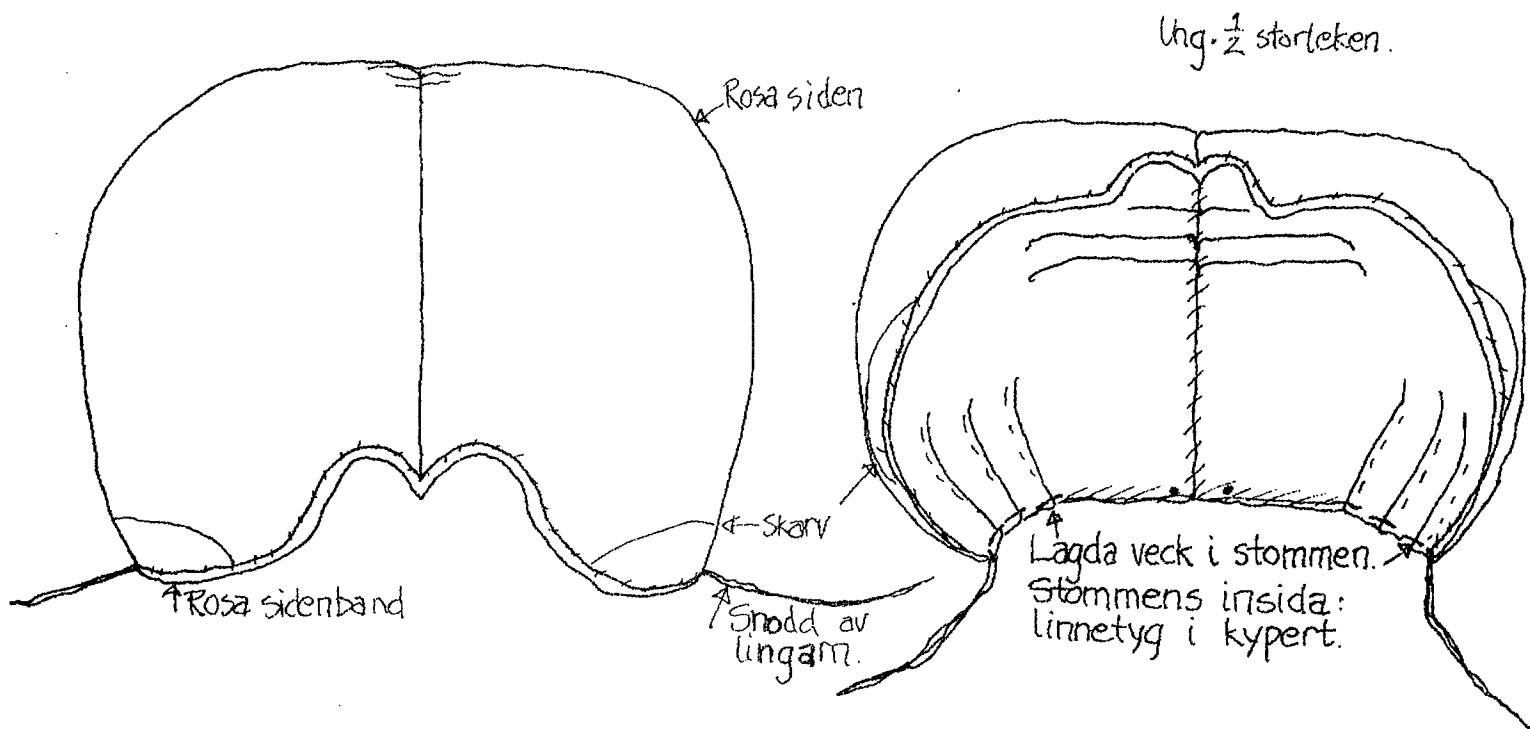
Mönster och sömnadsbeskrivningar är utförda av Christina Agdler.

Huvuddelen av intäkten på försålda mönster går till fortsatt arbete med mönsterritning.

Copyright
Stiftelsen Jämtlands läns museum

BINDMÖSSA FRÅN HAMMERDAL. JLM 25.308.

En rosa flickmössa av den nordjämtska typen.

Utdrag från Lennart Björkqvists "Jämtlands folkliga kvinnodräkter" som skrevs 1941.

Kapitel 5: Huvudbonader. Helgdagshuvudbonader. Bindmössan.

Bindmössans ålder går tillbaka på en huvudbonad som användes i den borgerliga dräkten under 1600-talet.

Här i Jämtland kallades den "luva" på 1700 - 1750-talet.

Bindmössa kallades den först efter 1800.

Bindmössan spelade ut sin roll som ungflickmössa vid mitten av 1850-talet. Den höll sig kvar hos de äldre till 1870-80.

"Från Lit skriver en meddelare: "Den sista, som gjorde luvorna var Lisbet Markusson i Klösta. Det var vid tiden omkring 1880, de sista beställningarna gjordes och det var då till gifta kvinnor". "

Mössorna tillverkades av speciella personer ute i bygderna. Mössan formades på stock.

Den nordjämtska typen finns huvudsakligen i Hammerdals tingslag.

"Den nordjämtska typen, är stor, bred och relativt tvär i nacken samt har nästan parallella sidor. Framkanten är försedd med en grund och trång inskärning med liten mittflik."

Svarta schagg- och sammetsmössor bars av gifta kvinnor.

Ogifta kvinnor bar kulörta mössor. De vanligaste färgerna var blått, rött, brunt och grönt.

"De rosafärgade mössor, som äro så vanliga, särskilt i Hammerdals tingslag, redovisas i bouppteckningarna säkerligen under den röda färgen."

Material till bindmössan:

Bindmössan är gjord av en hård stomme, som på insidan är klädd med ett linnetyg i kypert. Tätheten i varpled är c:a 20 tr/cm och i inslagsled c:a 18 tr/cm.

Stommen har tre lagda veck på var sida om mittsömmen och några veck lagda vid mössans böjning.

Stommens utsida är stoppad med lin.

Mössan är klädd med ett rosa sidentyg som är skarvat 2 cm framtill och har en söm mitt på.

Bindmössan är kantad med ett rosa sidenband som är 1 cm brett och c:a 50 cm långt. Det är fastsytt med små fällstygn mot mössans ut- och insida.

Mössan knytes med en snodd gjord av två trådar 2-tr. oblekt lingarn. Snodden fästes med en knut på insidan vid mittsömmen och sys sen genom de tre lagda vecken och kommer fram vid mössans framkant. Längd: ≈ 45 cm. Till sömnad av bindmössan har använts lingarn i olika grovlek och färg.

Så här är bindmössan sydd:

